

Sens dubte, un dels paratges més bells de Catalunya és el Pas de l'Ase, petit congost, d'uns 4 km de llargada, originat per un dels estreps del braç interior de la serralada Prelitoral, interromput per l'Ebre, entre els termes d'Ascó, Vinebre i Garcia, comarca de la Ribera d'Ebre, a tan sols uns 85 km de la seva desembocadura a la Mediterrània.

Si bé un curs fluvial és gairebé sempre una font de riquesa, una via de comunicació que propicia l'intercanvi de pobles, de cultures, d'idees; en definitiva, una autèntica font de vida..., l'Ebre, en aquest territori representa molt més encara. És tot un signe d'identitat, una font d'energia que configura un paisatge singular en una trama històrica inexplicable si no és en el context del propi riu. La seva història, que en una bona part roman per descobrir davall les pedres i les muntanyes, punts de contemplació d'un paisatge on combina harmònicament aigua, terra i celatge, que al compàs del temps va difuminant tot el colorit intens de la natura; resulta apassionant. Aquest és el veritable atractiu d'un passeig pel poble d'Ascó, on tan sols remuntant els seus carrers, sovint estrets i tortuosos, el visitant té l'oportunitat de copsar la bellesa misteriosa d'aquesta terra aspra però vital i plena d'encís des del balcó sobre l'Ebre, tot pujant al castell, la silueta del qual divisem en l'horitzó des del més enllà, tant de dia com en les nits més fosques.

En aquesta localitat, però, encara tenim molt més per contemplar i per reviure. Només cal guaitar els petits promontoris dels voltants que puntegen entre les sinuositats del riu. Tots ells gaudeixen de condicions estratègiques excel·lents, sobretot pel gran domini visual. Molts d'aquests turons conserven vestigis de la Guerra Civil Espanyola, que sovint conviuen amb d'altres d'època molt més antiga, existents per les mateixes raons estratègiques, que desitgem explicar-vos amb orgull per tractar-se del nostre llegat històric.

Oficina Municipal de Turisme
Tel. 977 406 583
turisme.ascó@altanet.org

Ajuntament d'Ascó
Carrer Hospital, 2 · 43791 ASCÓ
Tel. 977 405 006 / Fax 977 406 110
www.ascó.cat

Ascó

*cultura
i paisatge fluvial*

Ascó

*cultura
i paisatge fluvial*

Al costat dret del Pas de l'Ase trobem l'elevació dels **Mugrons**, formada per l'alineació dels sis turons en forma de serra, al sud del nucli urbà. Als Mugrons cal distingir la **Roca de l'Ortiga**, escarpat erosionat pel riu, i el **Barber Medina**, planiol entre les sis dents dels Mugrons i la Roca esmentada. Entre el quart i cinquè promontoris es va recuperar un conjunt de materials arqueològics que testimonien un establiment de l'edat del bronze. Es tracta de vasos de terrissa feta a mà, que presenta una rica varietat d'elements decoratius, juntament amb eines de sílex, pròpies per a la sega de cereals (denticulats), molins de mà, destrals polides i també algunes petxines perforades en forma de penjoll. A uns 20 m de l'espadat que cau sobre el riu, hi ha les restes d'una construcció de planta quadrada, que vàrem interpretar com una torre de control, just enfront de la **Roca del Sol** (Garcia), un extens jaciment ibero-romà.

En el **Forn Teuler**, petita elevació d'uns 120 m snm, i a uns 30 m de l'actual llera del riu, entre els barrancs fondo i el conegut amb el mateix topònim de Forn Teuler, derivat de la teuleria, que va funcionar fins no fa massa anys; s'hi troben

importantes restes d'un poblat ibèric, fins ara no excavat. Tot i així, sembla que les habitacions es trobaven de forma escalonada pel vessant més suau i comptaria amb un sistema defensiu amb, almenys, una torre.

Així mateix, a les **Asclines**, terrenys situats a continuació del Forn Teuler fins al mateix peu dels Mugrons, s'han localitzat diversos fragments de ceràmica d'època romana amb materials constructius, juntament amb restes de sílex (ascles), fet que probablement n'hagi originat el nom.

En el recinte on avui trobem les diferents instal·lacions de la central nuclear, conegut amb el nom dels **Castellons**, topònim que acostuma a ser indicatiu d'un jaciment arqueològic, juntament amb el monticle d'**Andisc** o el **Pont del Llop**; als anys setanta es van recuperar diversos vestigis, que ens fan pressuposar que aquesta àrea hauria estat habitada durant un llarg període comprès entre els inicis del I mil·lenni aC fins al s. VI dC. Probablement es tractaria de dos establiments diferenciats, l'un de protohistòric i l'altra ibero-romà de grans dimensions.

El **castell** medieval amb restes de diferents fases testimoniades en uns murs ara mig enrunats, que evocuen uns records entranyables.

En conjunt, el Pas de l'Ase defineix un marc territorial especialment important des del punt de vista històric, amb un ric potencial de vestigis arqueològics coneguts que ens mostren que aquest petit congost podria haver determinat un dels límits territorials de la tribu preromana dels Il·lercavons. Aquesta característica posteriorment es mantindrà en definir també l'àrea d'influència de la ciutat romana de **Dertosa**.

Així doncs, avui el terme d'Ascó, juntament amb el de Vinebre i la Torre de l'Espanyol, configuren un territori amb molta història.

Veniu i descobriu-la!